

суттєво погіршаться. Триваліший період пригніченого попиту, низької інвестиційної активності та логістичні обмеження будуть основними стримуючими чинниками для зростання ВВП. За таких умов повноцінне відновлення розпочнеться не раніше 2024 року.

Список використаних джерел:

1. РБК – Україна. Як впаде економіка України через війну і чим заповнити ці втрати. <https://www.rbc.ua/ukr/news/tsena-voyny-upadet-ekonomika-ukrainy-vospolnit-1650305048.html>.
2. Блог Богдана Данилишина — 14 липня 2022, 17:24. https://lb.ua/blog/bogdan_danylysyn/523177_viprobuвання_vinyoyu_situatsii.html.
3. Коваленко М. Структурне посилення державного управління у контексті модернізації банківського регулювання та нагляду. Науковий вісник «Демократичне врядування». 2012. Вип. 9. URL: http://lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnik9/fail/Kovalenko.pdf
4. Основні засади грошово-кредитної політики на 2022 рік та середньострокову перспективу. Офіційний сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/MPG_2022-mt.pdf?v=4
5. Кремень В. М., Кремень О. І., Гуляєва Л. П. Роль банківського кредитування у розвитку економіки України. Проблеми економіки. № 3 (45), 2020. С.176-183.

Куліш Г.П., к. е. н., доцент,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
Київ, Україна
Круш В.В., старший викладач,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
Київ, Україна

КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК БІЗНЕСУ

Kulish G.P., Ph.D., Associate Professor,
Kyiv National Economic University named after Vadim Hetman,
Kyiv, Ukraine
Krush V.V., Senior Lecturer,
Kyiv National Economic University named after Vadim Hetman,
Kyiv, Ukraine

KEY FACTORS OF INFLUENCE ON SUSTAINABLE BUSINESS DEVELOPMENT

Abstract. *This article examines the key factors that can influence sustainable business development, which is particularly important in the wartime and post-war periods. The author examines the role of sustainability programs, such as ESG and impact investing, in the context of their impact on companies' financial performance. The author also analyses the participation of Ukrainian companies in international ESG ratings and indices. The article reveals the importance of energy efficiency and green energy for the future recovery of the Ukrainian economy and highlights the importance of environmental and social issues in society. The author notes the need for active development of green bonds and alternative energy markets to improve the country's image and attractiveness to foreign investors.*

З перших днів війни в Україні, соціальна відповідальність стала важливою для всіх компаній та організацій, що працюють тут. Варто зауважити, що бізнес несе корпоративну відповідальність перед суспільством і майбутніми поколіннями, впроваджуючи принципи ESG [1] – екологічної, соціальної та управлінської сталості. У міжнародному співтоваристві ESG-інвестиції стали актуальними після прийняття ООН «Принципів відповідального інвестування» у 2006 році. З'являються фінансові установи та фонди, які уважно відстежують діяльність етично безпечних компаній та перевіряють їх перед наданням фінансування. Наприклад, британський благодійний банк фінансує лише проекти, що мають соціальні цілі. Інші кредитні установи ввели мораторій на інвестиції у військові компанії, видобуток корисних копалин, викопне паливо, вугілля та арктичне буріння. Було визнано, що ESG-інвестиції задовольняють дві цілі одночасно: з одного боку, вони підтримують соціально-екологічний розвиток суспільства, а з іншого боку, приносять фінансову вигоду.

У міжнародній бізнес-практиці давно визнано, що програми сталого розвитку компаній мають вплив на їх фінансові показники. Для досягнення цих цілей активно використовуються різні типи інвестицій, такі як ESG інвестиції, SRI інвестиції та impact (соціально-перетворюючі) інвестиції. Всі вони спрямовані на досягнення певних цілей, але вони мають певні відмінності в ефективності. У той час, як ESG інвестиції прагнуть досягти максимальної економічної вигоди, impact (соціально-перетворюючі) інвестиції допускають певні компроміси в прибутковості, забезпечуючи більший позитивний вплив. Інвестори, що здійснюють такі інвестиції в бізнес-розвиток, очікують не тільки фінансового прибутку, але й поліпшення людського благополуччя [2].

Деякі компанії зарекомендували себе високими рейтингами за критеріями сталості. Наприклад, Adidas відзначається своїми досягненнями в скороченні відходів, Gro Intelligence активно бореться зі зміною клімату, а General Motors працює над створенням «зеленого майбутнього». Практика сталого розвитку використовується і в Україні протягом останнього десятиліття.

Питання енергоефективності та "зеленої" енергетики є важливою частиною програми відновлення економіки України після війни та входять в напрям

ESG. Залежно від ситуації та галузі, фокус може змінюватись на екологічний, соціальний або управлінський аспекти.

Світова статистика підтверджує, що інвестори все більше приділяють увагу факторам ESG при розгляді організацій для інвестицій. За даними дослідження CFA Institute, 76% інституційних та 69% приватних інвесторів проявляють зацікавленість у ESG-інвестиціях. За даними Bloomberg, глобальні активи ESG можуть досягти понад \$53 трлн до 2025 року, що становитиме більше третини прогнозованих \$140.5 трлн загальних активів під управлінням.

Згідно з дослідженням KPMG в Україні під назвою «Погляд керівника бізнесу», проведеним у 2021 році, лише 14% керівників українських компаній з високим рівнем доходів вважають, що їх програми ESG покращують фінансові результати і враховують фактори ESG під час розробки стратегії розвитку. У порівнянні з міжнародним рівнем, цей показник в Україні значно нижчий і становить лише 14%, у той час як у міжнародному просторі він досягає 52%. Також, українські компанії майже не беруть участі в міжнародних рейтингах та індексах ESG. Хоча українські бізнеси, які співпрацюють з міжнародними компаніями, більш часто враховують ESG, це зазвичай відбувається за умови потреби підвищення інвестиційного рейтингу для випуску корпоративних цінних паперів на зарубіжних ринках.

Україна уклала угоду з ЄС ще у 2021 році та створила Фонд енергоефективності та теплі кредити, впроваджено «зелені» тарифи для відновлення енергетики, надано пільги для «зеленої» металургії, встановлені податкові пільги та здійснюються «зелені» закупівлі. Очікується, що після закінчення військових дій уряд України активно розвиватиме ринок зелених облігацій та альтернативну енергетику з метою зменшення негативного впливу на навколишнє середовище і врахування екологічних та соціальних проблем суспільства. Це сприятиме позитивному іміджу країни, підвищить довіру інвесторів і зміцнить ринкову позицію українських компаній.

Список використаних джерел:

1. Нематеріальні аспекти ESG: як репутація впливає на вартість компанії. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://mind.ua/openmind/amp/20233278-nematerialni-aspekti-esg-yak-reputaciya-vplivae-na-vartist-kompaniy>
2. В Україні бізнес удає, що ESG-зміни його не торкнуться. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://forbes.ua/company/v-ukraine-biznes-delaet-vid-hto-esg-izmeneniya-ego-ne-kosnutsya-eto-illyuziya-i-gotovitsyanuzhno-uzhe-kak-16122021-2951>